

Poročilo enodnevne šole za bolnike s KVČB, ki se zdravijo z biološko terapijo v UKC Maribor

Marjetka Kumer

V sodelovanju z gastroenterološkim oddelkom UKC Maribor in društvom za kronično vnetno črevesno bolezen je bila organizirana enodnevna šola za bolnike, ki se zdravijo z biološkimi zdravili v UKC Maribor. Dne 8. maja 2019 je strokovno srečanje potekalo v sejni sobi klinike za interno medicino UKC Mariboru. Enodnevne šole smo se udeležili bolniki s kronično vnetno črevesno boleznijo, kot sta ulcerozni kolitis in Crohnova bolezen. Tema srečanja so bila biološka zdravila in njihova varnost ter apliciranje le teh.

S pričetkom ob 15.30 uri je dr. Andreja Ocepek predstavila kronično vnetno bolezen črevesja, kot sta UC in CB z njihovimi značilnostmi. Za UC je značilno, da se vnetje začne od zadnjične odprtine navzgor z neprekinjenim širjenjem in lahko prizadene celotno debelo črevo. Pri CB je lahko prizadet kateri koli del prebavnega sistema - od ust do anusa. Zanj pa je značilno, da zdravi sluznici sledi bolna sluznica-vnetje se pojavlja na preskok. Simptomi se kažejo kot bolečine v trebuhu-krči, driska, krvavitve iz črevesja, hujšanje,... Nekateri bolniki imajo tudi izven črevesne zaplete, kot se kažejo z prizadetostjo sklepov, vnetje oči, utrujenostjo, anemijo...V svetu se povečuje obolenost bolnikov s KVČB. Kadar zdravila kot so aminosalicilati, kortikosteroidi, Imunosupresivi ali biološka zdravila ne zadostujejo, da je bolnik v remisiji je potrebno opraviti operativni poseg - zožitev črevesja, fistule, predrtje... Predstavila nam je samo zgradbo bioloških zdravil ter njihovo delovanje - točno na mesto vnetja - tarčna zdravila. Tako znani TNF -a zaviralci se delijo v tri skupine to je Infliximab, Adalimumab, Golimumab. Danes nam je na voljo poleg originalnega Remicade-a tudi ogromno novih bioloških zdravil, ki so enako učinkovita in cenejša. Z biološkimi zdravili zdravniki uspešno dosežejo remisijo, dodatno pa še sam bolnik z ustrezno prehrano.

V nadaljevanju nam je prim. Cvetka Pernat Drobež predstavila pomen cepljenja za bolnike s KVČB. Pred uvedbo biološke terapije se opravijo pregledi-pulmolog, odsotnost hepatitisa..., ki zagotovijo učinkovitost bioloških zdravil, da ne pride do dodatnih zapletov. Poudarek je na preventivnem cepljenju-gripa, hepatitis, pnevmokoki pljučnici, saj imamo bolniki na biološki terapiji oslabilen imunski sistem. Z biološkimi zdravili so možne tudi razne okužbe, zato je potrebno redno spremljanje pacienta ter redno opravljanje krvnih preiskav. Pomembno je, da bolniki sami poskrbimo za ustrezno zaščito kože-oblačila dolgi rokavi, hlačnice, mazanje kože-ne izpostavljanje soncu. Saj je stranski učinek bioloških zdravil lahko nastanek kožnih izpuščajev, suha koža, limfom, melanom, rak na materničnem vratu, osteoporoz... Pomembno je da smo ob aplikaciji zdravila popolnoma zdravi-brez okužb, prehlada, vročine... Tudi nosečnost lahko načrtujemo v zdravljenju z biološkimi zdravili-posvet z zdravnikom.

Po kratki predstavitvi vseh bioloških zdravil nam je med. sestra Alenka Kramberger predstavila hrambo in korake apliciranja zdravila. Biološka zdravila so beljakovine, ki ob visokih temperaturah hitro denaturirajo zato jih hranimo v hladilniku. Naloga medicinske sestre je pravilno poučiti paciente o apliciranju zdravila, ki ga kasneje opravljajo bolniki sami na domu. Zato ti bolniki, ki dvigujejo zdravila v lekarni uporabljajo temu namenjene hladilne torbe, saj le te poskrbijo za pravilen transport. Dobijo tudi navodila o opravljenem ravnanju z nevarnimi odpadki, kot so injekcije in peresniki.

Apliciranje biološkega zdravila v bolnišnici poteka pod zdravniškim nadzorom, če se pojavijo kakršni koli zapleti se takoj prekine. Pri tem je vedno v sobi z bolniki med. sestra, ki nam aplicira zdravilo naravnost v žilo preko infuzijskega sistema to je vrečka z zdravilom, cevko in iglo ter mehanizmom za regulacijo pretoka. Na dan aplikacije je pomembno, da zaužijemo dovolj tekočine.

Udeležence je po predavanju nagovorila tudi predsednica društva KVČB Mateja Saje. Predstavila je društvo in njegovo delovanje. Prisotne je povabila k včlanitvi v društvo saj organizira veliko izobraževalnih dejavnosti kot so enodnevne šole, strokovne ekskurzije, srečanja regionalnih sekcij, športna srečanja... Društvo nudi pomoč in podporo s tako imenovanim Kronofonom. Opozorila nas je tudi na svetovni dan KVČB 19.maja in na akcijo *Naj javno stranišče* ter na *Trenutno odsoten-hvala za razumevanje*

Za konec se je odvila tudi zanimiva debata o slišanjem. Eden od udeležencev je podal zanimiv predlog o spremembi barve za eden prostor invalidskega parkirnega mesta za bolnike s KVČB saj bi parkiranje občutno zmanjšalo čas, ki je za bolnike s KVČB zelo pomemben-npr. bencinski servisi. Udeležence je društvo pogostilo s prigrizki in vodo ter vsak je dobil še gradivo društva.

Vsem predavateljem hvala za izčrpne informacije.